

מתודולוגיה

מערך המחקר שנבחר משלב בין מחקר כמותי ואיכותני:

כלי המחקר האיכותני: ראיונות עומק עם מסיימי תיכון הנמצאים לקראת שירותם הצבאי.

הראיונות התקיימו במהלך מחנות הקיץ של תנועות הנוער ביערות קק"ל, ביולי-אוגוסט 2018. הריאיון כלל מתווה של 16 שאלות מובנות, כשהמראיינת הוסיפה ושאלה שאלות נוספות את המרואיינים בהתאם לתשובותיהם. זאת על מנת להבין לעומק דברים שבוגרי תנועות הנוער מתארים ולקבל הסברים מפורטים על החברות בתנועת הנוער ועל השפעתה על גיוסם לצה"ל. הריאיון התקיים במתכונת של שיחה בין מראיינת למספר מצומצם של בוגרי תנועות הנוער, חלק מהראיונות היו אישיים (מראיינת ומרואיין) וחלקם התקיימו עם עד שלושה משיבים יחד כקבוצת מיקוד מצומצמת. הראיונות אפשרו לעמוד מקרוב ובאופן מעמיק על ההשפעות של החברות בתנועת הנוער במהלך התיכון, כפי שרואים זאת בוגרי התנועות.

התקיימו 38 ראיונות עומק עם מסיימי י"ב ועם ש"שינים (בשנת שירות/ בקד"צ) משש תנועות נוער: הנוער העובד והלומד, השומר הצעיר, הצופים, האיחוד החקלאי, עזרא, אריאל. המרואיינים בני 17-20, נמצאים לקראת שנת שירות או במהלכה או ממתינים לגיוסם לצה"ל.

התקיימו שישה ראיונות עומק עם רכזי הדרכה ונסקרו תוכניות הדרכה של התנועות: צופים; המחנות העולים; הנוער העובד והלומד; השומר הצעיר; בני עקיבא; עזרא; הנוער הלאומי בית"ר.

השפעת התהליך החינוכי בתנועת הנוער על השירות בצבא

ניתוח התשובות לריאיון: נערך ניתוח איכותני של תוכן התיעוד של תשובות המרואיינים באמצעות בניית קטגוריות-על וקטגוריות-משנה שיצרו תמונה שלמה בהתאמה לשאלות המחקר. נערך תהליך של חיפוש שיטתיות וחזרתיות, השוואה והנגדה. התהליך התבצע בדרך של זיהוי חלקים רלוונטיים של הטקסט, הגדרת גבולותיהם ומיונם לפי תבנית מארגנת ושאלת המחקר המתאימה.

כלי המחקר הכמותי: סקר אינטרנטי בקרב בוגרים, שהיו חברים בתנועות הנוער במהלך לימודיהם בתיכון.

הסקר כלל 26 שאלות סגורות ושאלה אחת פתוחה, כמו כן הוכללו בסקר 5 שאלות מיון ושיוך.

החלק הראשון של השאלון כלל איסוף מידע לצורך מיון ושיוך המשיב לקבוצת גיל, רמת דתיות, עיר מגורים במהלך התיכון, ומגדר. כמו כן נשאלו המשיבים על תנועת הנוער בה היו חברים, מספר השנים שהיו חברים בה ובאילו שנים במהלך התיכון היו חברים בתנועה.

בחלק השני של השאלון נכללו שאלות על אודות ההכנה לצה"ל במסגרת בית הספר ובמסגרת תנועת הנוער וכמו כן שאלות על השירות הצבאי של המשיב.

בסקר השתתפו 500 משיבים בגילאי 20-40 החברים בפאנל של מכון דיאלוג.

ניתוח התשובות לשאלון: נערך ניתוח סטטיסטי לתשובות המשתתפים בפאנל האינטרנטי של מכון דיאלוג באמצעות תוכנה סטטיסטית מתקדמת. נותחה התפלגות השכיחויות של תשובות המשיבים לסקר.